

ZASADY QUIZU:

- 1/ Na początku losujemy, kto zacznie odpowiadać jako pierwszy i ten uczeń otrzymywać będzie pytania nr 1 z każdej kategorii; następny uczeń otrzymuje pytania nr 2 itd.
- 2/ Pytania odczytywane będą przez Moderadora Quizu z listy w kolejności od pierwszego, następnie drugie itd.; pytań się nie powtarza
- 3/ Każdy z uczestników quizu otrzyma po 10 pytań – po jednym z tej samej kategorii
- 4/ Każdy ma na odpowiedź 15 sekund, w tym czasie musi rozpocząć udzielanie odpowiedzi
- 5/ Odpowiedzi nie można poprawiać – w przypadku udzielenia dwóch odpowiedzi, liczy się odpowiedź udzielona jako pierwsza
- 6/ Za odpowiedź pełną przyznaje się 1 pkt, za udzielenie odpowiedzi błędnej, niepełnej lub niepodjęcie odpowiedzi w ciągu 15 sekund – 0 pkt.
- 7/ Komisja Komitetu Głównego lub Moderator po wysłuchaniu odpowiedzi informuje, ile przyznaje punktów – 0 czy 1 pkt, jeżeli 0 pkt. – informuje, jaka była odpowiedź prawidłowa na 1 pkt.

Kategoria 1 – Tryb ustawodawczy w RP

Odpowiedz na poniższe pytania:

1/ W jakim terminie marszałek sejmu musi skierować projekt ustawy na pierwsze czytanie?

Odpowiedź: np.: nie ma takiego terminu

2/ Jak nazywa się potocznie długie przetrzymywanie przez marszałka sejmu projektu ustawy, nie kierując go na pierwsze czytanie?

Odpowiedź: zamrażarka marszałkowska

3/ Przez ile czytań przechodzi projekt ustawy w sejmie?

Odpowiedź: 3

4/ Do zakończenia którego czytania wnioskodawca ma prawo wycofać swój projekt ustawy?

Odpowiedź: 2

5/ Kto może wnioskować o odrzucenie ustawy w całości?

Odpowiedź: senat [RP]

6/ Ile dni senat ma na podjęcie decyzji wobec ustawy uchwalonej przez sejm?

Odpowiedź: 30

7/ W ciągu ile dni prezydent RP musi podjąć jedną z 3 decyzji wobec ustawy parlamentarnej?

Odpowiedź: 21

8/ Jaką większością sejm odrzuca wnioski senatu wobec ustawy?

Odpowiedź: bezwzględną

9/ Jaką większością sejm odrzuca weto prezydenckie?

Odpowiedź: kwalifikowaną [i/lub: 3/5]

10/ Jak nazywa się okres od opublikowania ustawy do momentu jej wejścia w życie?

Odpowiedź: vacatio legis

Kategoria 2 – Prawa człowieka

Podaj, do której generacji należy dane prawo oraz jakiego rodzaju
(osobiste, polityczne, kulturalne, ekonomiczne, społeczne czy
kolektywne)

1/ prawo do pomocy humanitarnej

Odpowiedź: III - kolektywne [lub: solidarnościowe]

2/ zakaz tortur

Odpowiedź: I - osobiste [lub: cywilne]

3/ prawo do własności

Odpowiedź: I – osobiste [lub: cywilne] [i/lub: II – ekonomiczne [gospodarcze]

4/ wolność zgromadzeń

Odpowiedź: I – polityczne [i obywatelskie]

5/ prawo do odpowiedniego poziomu życia

Odpowiedź: II – socjalne [lub: społeczne]

6/ zakaz więzienia za długi

Odpowiedź: I – osobiste [lub: cywilne]

7/ prawo do korzystania z postępu naukowego

Odpowiedź: II - kulturalne

8/ prawo do dysponowania majątkiem oraz bogactwami naturalnymi

Odpowiedź: III - kolektywne [lub: solidarnościowe]

9/ wolność wyboru miejsca zamieszkania

Odpowiedź: I – osobiste [lub: cywilne]

10/ prawo do pokoju

Odpowiedź: III - kolektywne [lub: solidarnościowe]

Kategoria 3 – Ruchy społeczne

Odpowiedz:

1/ Który kraj i w którym roku jako pierwszy na świecie przyznał kobietom prawa wyborcze?

Odpowiedź: Nowa Zelandia - 1893

2/ Który kraj i w którym roku jako drugi na świecie przyznał kobietom prawa wyborcze?

Odpowiedź: Australia - 1903

3/ Który kraj i w którym roku jako pierwszy w Europie przyznał kobietom prawa wyborcze?

Odpowiedź: Finlandia - 1906

4/ Który kraj i w którym roku jako ostatni w Europie przyznał kobietom prawa wyborcze?

Odpowiedź: Szwajcaria – 1971 [lub: 1990]

5/ Jak nazywał się ruch niepodległościowy Mahatmy Gandhiego w Indiach?

Odpowiedź: non-violence [lub: bez przemocy; satjagraha – siła prawdy]

6/ Podaj imię i nazwisko przywódcy ruchu praw obywatelskich w USA drugiej połowy XX wieku

Odpowiedź: Martin Luther King

7/ Jak nazywają się dwa ruchy przeciwne globalizacji?

Odpowiedź: antyglobaliści i alterglobaliści

8/ Jak nazywa się ruch działający na rzecz ochrony środowiska naturalnego, który narodził się w latach 60. XX w. w związku z obawami związanymi z zanieczyszczeniem środowiska?

Odpowiedź: ekologiczny [lub: zielonych]

9/ jak nazywają się ruchy, których głównym celem jest dążenie konkretnej grupy narodowej, etnicznej, religijnej, czy politycznej, do odrębności w celu np. uzyskania autonomii lub odłączenia się od danego państwa?

Odpowiedź: separatystyczne

10/ W którym roku kobiety uzyskały prawa wyborcze w Polsce?

Odpowiedź: 1918

Kategoria 4 – Komitety traktatowe w uniwersalnym systemie ochrony praw człowieka

Podaj liczbę ekspertów wchodzącą w skład:

1/ KPC w Genewie

Odpowiedź: 18

2/ Komitetu ds. Wymuszonych Zaginięć

Odpowiedź: 10

3/ Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji Kobiet

Odpowiedź: 23

4/ Komitetu ds. Likwidacji Dyskryminacji rasowej

Odpowiedź: 18

5/ Komitetu przeciwko Torturom

Odpowiedź: 10

6/ KPGSiK w Genewie

Odpowiedź: 18

7/ Komitetu ds. Pracowników Migrujących]

Odpowiedź: 14

8/ Komitetu Praw Dziecka

Odpowiedź: 18

9/ Komitetu Praw Osób Niepełnosprawnych

Odpowiedź: 12 [lub: 18]

10/ Podkomisji ds. zapobiegania torturom

Odpowiedź: 10 [lub: 25]

Kategoria 5 – UNHCHR

Odpowiedz:

1/ Rozwiń po polsku skrót UNHCHR

Odpowiedź: Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka

2/ Gdzie on ma swoją siedzibę – w jakim mieście i państwie?

Odpowiedź: Genewa – Szwajcaria

3/ Decyzja o utworzeniu tego urzędu została podjęta podczas Światowej Konferencji ws. Praw Człowieka – w jakiej miejscowości i w którym roku?

Odpowiedź: Wiedeń - 1993

4/ Ilu mężczyzn było [i jest] dotąd UNHCHR?

Odpowiedź: 5

5/ Ile kobiet było [i jest] dotąd UNHCHR?

Odpowiedź: 4

6/ Z jakiego państwa pochodził I UNHCHR José Ayala Lasso?

Odpowiedź: Ekwador

7/ Z jakiego państwa pochodziła II UNHCHR Mary Robinson?

Odpowiedź: Irlandia

8/ Z jakiego państwa pochodził III UNHCHR Sergio Vieira de Mello?

Odpowiedź: Brazylia

9/ Z jakiego państwa pochodził IV UNHCHR Bertrend Ramcharan?

Odpowiedź: Gujana

10/ Z jakiego państwa pochodziła V UNHCHR Louise Arbour?

Odpowiedź: Kanada

Kategoria 6 – RPC.

Odpowiedz:

1/ Rozwiń po polsku skrót RPC

Odpowiedź: Rada Praw Człowieka

2/ Podaj angielską nazwę RPC

Odpowiedź: Human Right Council

3/ Gdzie ona ma swoją siedzibę – w jakim mieście i państwie?

Odpowiedź: Genewa – Szwajcaria

4/ Podaj nazwę organu, który został zastąpiony przez RPC

Odpowiedź: Komisja Praw Człowieka [ONZ]

5/ Z ilu członków składa się RPC?

Odpowiedź: 47

6/ Który organ ONZ wybiera członków RPC?

Odpowiedź: Zgromadzenie Ogólne [ONZ]

7/ Ile lat trwa kadencja RPC?

Odpowiedź: 3

8/ Ile musi być w ciągu roku min. sesji RPC?

Odpowiedź: 3

9/ Podaj imię i nazwisko przewodniczącego RPC

Odpowiedź: Jürg Lauber

10/ Z jakiego państwa jest przewodniczący RPC?

Odpowiedź: Szwajcaria

Kategoria 7 – Mniejszości narodowe, etniczne i językowe w RP.

Do opisu poniższej mniejszości podaj jej nazwę oraz rodzaj mniejszości, do której należy:

1/ najliczniejsza mniejszość w RP

Odpowiedź: Niemcy – narodowa

2/ zamieszkują w zwartych skupiskach Pomorze

Odpowiedź: Kaszubi - językowa

3/ Największy odsetek dzieci tej mniejszości nie uczęszcza do szkół

Odpowiedź: Romowie [lub: Cyganie] - etniczna

4/ wśród tej mniejszości występuje liczna grupa staroobrzędowców

Odpowiedź: Rosjanie - narodowa

5/ mniejszości religii muzułmańskiej

Odpowiedź: Tatarzy - etniczna

6/ mniejszość o dominującym wyznaniu prawosławnym, zamieszkująca w dużych skupiskach Podlasie, np. w Hajnówce

Odpowiedź: Białorusini - narodowa

7/ Niektórzy z tej mniejszości uznają się za odłam Ukraińców, a inni za odrębny naród

Odpowiedź: Łemkowie - etniczna

8/ mniejszość o religii hebrajskiej

Odpowiedź: Żydzi - narodowa

9/ Najmniejsza mniejszość w RP

Odpowiedź: Karaimi - etniczna

10/ mniejszość ta zamieszkuje w dużych skupiskach województwo dolnośląskie i Żelów k. Piotrkowa Trybunalskiego

Odpowiedź: Czesi – narodowa

Kategoria 8 – Aktualia. Odpowiedz:

1/ Rozwiń po polsku skrót DOGE powołanego przez Donalda Trumpa

Odpowiedź: Departament Efektywności Rządowej

2/ Podaj imię i nazwisko osoby, która stanęła na czele DOGE po jego powołaniu

Odpowiedź: Elon Musk

3/ Podaj imiona i nazwiska trzech kandydatów kampanii prezydenckiej w RP 2025 r., którzy mają najwyższe wyniki sondażowe

Odpowiedź: w dowolnej kolejności: Rafał [Kazimierz] Trzaskowski, Karol [Tadeusz] Nawrocki, Sławomir [Jerzy] Mentzen

4/ Podaj imię i nazwisko polityka PiS ściganego przez RP Europejskim Nakazem Aresztowania, który uciekł na Węgry, uzyskując tam azyl polityczny

Odpowiedź: Marcin Romanowski

5/ W 2025 r. WOŚP zebrała rekordową kwotę – podaj ile milionów – można pomylić się o 1 milion

Odpowiedź: 289 068 047,77 zł [lub: 289 mln.]

6/ Na dzisiaj, 12 IV 2025 r., PiS wezwał do udziału w marszu w Warszawie, nad którym patronat objął prezydent Duda. Z jakiej okazji odbywa się ten marsz?

Odpowiedź: np.: [1000-lecia] koronacji B. Chrobrego

7/ W odpowiedzi na kwietniowy marsz PiS, KO zapowiedziała marsz patriotów w maju 2025 r. w Warszawie. Kiedy dokładnie ma się on odbyć?

Odpowiedź: 25 maja [2025 r.]

8/ Który z kandydatów na prezydenta RP jest zwolennikiem odpłatnych studiów oraz zakazu aborcji będącej wynikiem gwałtu (nazwanego przez niego „nieprzyjemnością”)?

Odpowiedź: [Sławomir] Mentzen

9/ Podaj imię i nazwiska byłego ministra sprawiedliwości ponownie wezwanego przez sejmową komisję śledczą na 24 IV 2025 r.

Odpowiedź: Zbigniew Ziobro

10/ Wprowadzenie wysokich ceł na towary importowane do USA spowodowało wzrosty czy spadki na Wall Street?

Odpowiedź: spadki

Kategoria 9 – Konwencja ONZ o ochronie praw dziecka.

Odpowiedz:

1/ Podaj, kto (jaki organ ONZ) uchwalił tą konwencję?

Odpowiedź: Zgromadzenie Ogólne [ONZ; Organizacji Narodów Zjednoczonych]

2/ W którym roku została ona uchwalona?

Odpowiedź: [20 listopada] 1989

3/ Czy konwencja ta obowiązuje w USA i W. Brytanii?

Odpowiedź: W USA – nie, w W. Brytanii - tak

4/ Które z państw zaproponowało uchwalenie konwencji, przedkładając jej projekt?

Odpowiedź: Polska [PRL] – Uwaga! Błędna odpowiedź jest: RP [III RP]

5/ Jakiej instytucji ONZ Polska przedłożyła ten projekt?

Odpowiedź: Komisji Praw Człowieka [ONZ]

6/ W którym roku Polska przedłożyła projekt konwencji?

Odpowiedź: [w] 1978

7/ Ilukrotnie od chwili jego przedłożenia projekt konwencji był modyfikowany?

Odpowiedź: dwukrotnie

8/ Na podstawie Konwencji powołano do życia organ nadzorujący jej realizację przez państwa, które ją ratyfikowały. Podaj jego nazwę.

Odpowiedź: Komitet Praw Dziecka

9/ Którego z pięciu rodzaju praw (wg klasycznej klasyfikacji praw człowieka) nie gwarantuje dzieciom konwencja, pozostawiając je pod opieką rodziców?

Odpowiedź: ekonomicznych [gospodarczych]

10/ Komu bezpośrednio podlega Komitet Praw Dziecka?

Odpowiedź: Zgromadzeniu Ogólnemu [ONZ]

Kategoria 10 - Dokumenty z zakresu praw człowieka.

Podaj rok uchwalenia dokumentów:

1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Odpowiedź: 1948

2. Konwencja Dotycząca Statusu Uchodźców

Odpowiedź: 1951

3. Konwencja o Prawach Politycznych Kobiet

Odpowiedź: 1952

4. Międzynarodowa Konwencja o Eliminacji Wszelkich Form Dyskryminacji Rasowej

Odpowiedź: 1965

5. Akt końcowy Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie

Odpowiedź: 1975

6. Konwencja w Sprawie Likwidacji Wszelkich Form Dyskryminacji Kobiet

Odpowiedź: 1979

7. Konwencja w Sprawie Zakazu Stosowania Tortur oraz Innego Okrutnego, Nieludzkiego lub Poniżającego Traktowania oraz Karania

Odpowiedź: 1984

8. Drugi Protokół Fakultatywny do Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych w Sprawie Zniesienia Kary Śmierci

Odpowiedź: 1989

9. Konwencja Praw Dziecka

Odpowiedź: 1989

10. Konwencja o Ochronie Pracowników Migrujących i Członków Ich Rodzin

Odpowiedź: 1990